

UBND TỈNH BÌNH PHƯỚC
SỞ Y TẾ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: 323 /SYT-NVY
V/v tổ chức súc miệng với dd fluor 0.2%
hàng tuần tại các trường Tiểu học

Bình Phước, ngày 27 tháng 02 năm 2019

Kính gửi: Các đơn vị y tế trong tỉnh.

Sở Y tế nhận được Công văn số 46/RHMTW ngày 14/02/2019 của Bệnh viện Răng Hàm Mặt Trung ương TP. Hồ Chí Minh về việc tổ chức súc miệng với dd fluor 0.2% hàng tuần tại các trường Tiểu học (*Có văn bản kèm theo*).

Sở Y tế giao Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh làm đầu mối, phối hợp Bệnh viện Đa khoa tỉnh hướng dẫn Trung tâm y tế các huyện thị, thành phố triển khai thực hiện các nội dung khuyến cáo của Bệnh viện Răng Hàm Mặt Trung ương TP. Hồ Chí Minh về việc tổ chức súc miệng với dd fluor 0.2% hàng tuần tại các trường Tiểu học.

Trân trọng!

Noi nhận:

- Như trên;
- Sở Giáo dục & Đào tạo tỉnh;
- Giám đốc Sở;
- Các PGĐ;
- Các Phòng chức năng;
- Các cơ sở KCB BHYT trong tỉnh;
- Website SYT;
- Lưu VT, NVY (Cục 27.02).

Nguyễn Đồng Thông

BỘ Y TẾ
BỆNH VIỆN RĂNG HÀM MẶT TRUNG ƯƠNG
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Số: 46 / RHMTW

Về việc tổ chức súc miệng với dd fluor 0.2% hàng tuần tại các trường Tiểu học.

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

TP. Hồ Chí Minh Ngày 25/1/2019

Số: 08/2019/KT-BYT

Số ... A.84...
ĐEN Ngày 25/1/2019

Chuyển.....
Lưu hồ.....

Kính gửi:

- Ban Giám đốc Sở Y tế;
- Ban Giám đốc Trung tâm y tế dự phòng tỉnh.

Ngày 11/01/2019, thông tin báo chí có đăng bài “Hàng chục học sinh ngộ độc nước súc miệng” tại huyện Trần Văn Thời, tỉnh Cà Mau. Sau khi sự việc xảy ra, Bệnh viện Răng Hàm Mặt Trung ương Tp.HCM đã liên hệ với Trung tâm y tế dự phòng tỉnh Cà Mau và cán bộ phụ trách Nha học đường.

Theo báo cáo số 09/YTDP-SKMT&SKTH ngày 12/01/2019 của Trung tâm y tế dự phòng tỉnh Cà Mau:

- 8 giờ sáng ngày 11/01/2019, cán bộ kiêm nhiệm y tế học đường tổ chức cho 89 học sinh tại Trường Tiểu học 1 Khánh Bình huyện Trần Văn Thời súc miệng với dung dịch fluor 0.2%. Sau khi súc miệng, nhiều học sinh có triệu chứng nôn ói, đau bụng, nhức đầu. Các em học sinh được Trạm y tế xã Khánh Bình sơ cấp cứu và chuyển viện tiếp tục theo dõi. Tổng cộng có 87 học sinh nhập viện, trong đó 85 học sinh ổn định và xuất viện vào buổi chiều cùng ngày; 02 học sinh xuất viện vào sáng ngày hôm sau.

- Nguyên nhân xảy ra là do một số học sinh vô ý nuốt một lượng dung dịch nước súc miệng, đặc biệt là vào buổi sáng các em không ăn sáng nên có triệu chứng kích thích đường tiêu hóa do tác dụng của fluor. Do cán bộ y tế học đường nghỉ hậu sản, người trực tiếp tổ chức cho học sinh súc miệng là giáo viên chưa được tập huấn về y tế học đường nên hướng dẫn học sinh không đầy đủ.

Để tăng cường công tác kiểm soát, giám sát việc thực hiện chương trình Súc miệng với dung dịch fluor 0.2% tại trường học, Bệnh viện Răng Hàm Mặt Trung ương Tp.HCM đề nghị:

1. Lãnh đạo địa phương đảm bảo tập huấn “Quy trình súc miệng với dd fluor 0.2%” (đính kèm) cho 100% cán bộ phụ trách triển khai hoạt động này và giám sát các điểm trường có tổ chức cho học sinh súc miệng bao gồm các nội dung:

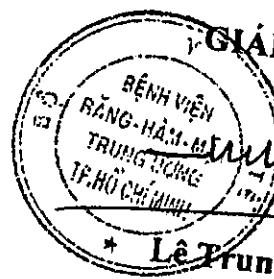
- Cách pha thuốc cho HS súc miệng.
- Cách phân phối thuốc về cho các lớp.
- Cách súc miệng và quản lý.
- Cách bảo quản thuốc
- Cách bảo quản xô, ca, ly, bàn chải...
- Mẫu kiểm tra, đánh giá qui trình súc miệng fluor (đính kèm).

2. Thông báo rộng rãi cho phụ huynh học sinh tiếp tục sử dụng fluor để phòng bệnh sâu răng là biện pháp hiệu quả, an toàn và ít tổn kém nhất.
- Súc miệng với dd fluor 0.2% hàng tuần tại trường Tiểu học là sử dụng fluor tại chỗ. Phương pháp này được sử dụng nhiều nơi trên Thế Giới và rất phù hợp với vùng nông thôn chưa được fluor hóa nước máy.
- Liều lượng fluor có nguy cơ gây ngộ độc - tử vong là 5mg/kg cân nặng. Liều thấp hơn (0,2-0,3 mg/kg cân nặng) thì có những rối loạn về tiêu hóa như đau bụng, tiêu chảy, tiết nhiều nước bọt, buồn nôn và nôn, ra mồ hôi nhiều và khát nước. Do đó, fluor có sẵn trong ly nước súc miệng của học sinh (10ml dd fluor 0.2%) nếu nuốt không nguy hiểm.

Trân trọng./\

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ trưởng Nguyễn Viết Tiến (báo cáo);
- Cục Quản lý Khám, chữa bệnh (báo cáo);
- Cục Y tế dự phòng (báo cáo);
- BS Trưởng khoa RHM đầu ngành;
- Cán bộ phụ trách NHĐ tinh;
- Lưu: VT, P, CĐT&LP.

* Lê Trung Chánh

SÚC MIỆNG FLUOR HÀNG TUẦN TẠI TRƯỜNG TIỂU HỌC

Phòng Chỉ đạo tuyển và Luân phiên cán bộ
Bệnh viện Răng Hàm Mặt Trung ương Tp.HCM

I. KIẾN THỨC CĂN BẢN

- Fluor là chất có khả năng giúp cho men răng cứng chắc và đề kháng với bệnh sâu răng.
- Chúng ta có thể dùng các sản phẩm có fluor để phòng ngừa bệnh sâu răng vì fluor có khả năng làm tăng sự tái khoáng của men răng và làm giảm sự mòn khoáng, nhờ sự thành lập chất fluorapatite có khả năng làm cho men răng cứng chắc và đề kháng với bệnh sâu răng.
- Fluor được sử dụng dưới hai hình thức toàn thân và tại chỗ.
  - * Toàn thân:
    - Fluor trong nước uống, với nồng độ từ 0.5 – 0.7ppm.
    - Thuốc viên có fluor, với liều 0.2mg cho trẻ em và 0.5mg cho người lớn.
    - Ngoài ra còn có các loại sữa có fluor hay muối có fluor... để sử dụng cho trẻ sống tại các vùng mà nguồn nước không có chứa chất fluor giúp phòng ngừa bệnh sâu răng.
  - * Tại chỗ:
    - Dùng kem đánh răng có fluor.
    - Súc miệng với dung dịch fluor 0.2%, hàng tuần tại các trường Tiểu học.
- Fluor sử dụng phòng ngừa sâu răng bằng cách kết hợp 1 hình thức toàn thân và 1 hình thức tại chỗ hoặc 2 hình thức tại chỗ.

II. QUI TRÌNH SÚC MIỆNG FLUOR HÀNG TUẦN TẠI TRƯỜNG TIỂU HỌC

1. Vật dụng cần thiết

- Một học sinh:	• 01 ly súc miệng (có vạch ml)
- Một lớp:	• 01 xô nước sạch 10 lít
(50 học sinh)	• 02 xô nhôm nước bọt 10 lít
	• 01 khay đựng ly súc miệng (khay 30x40 cm)
	• 01 chai nhựa ½ lít
	• 01 chổi cọ rửa
- Một trường:	• 01 xô pha thuốc 10 lít
(7-10 lớp)	• 01 que gỗ hay que nhựa để khuấy thuốc
	• 01 ca nhựa 0,5 lít để phân thuốc ra chai nhựa cho mỗi lớp

2. Cách pha

- Pha mỗi gói 2 gam NaF trong 1 lít nước sạch.
- Dùng que gỗ hay que nhựa khuấy đều 30 giây đến 1 phút.
- Sau khi pha để lắng cặn ít nhất là 30 phút trước khi cho học sinh súc miệng.

* Lưu ý: Các vật dụng dùng để súc miệng fluor như xô, ca, ly, bình... nên sử dụng loại **hàng nhựa**.

Tài liệu Tập huấn nghiệp vụ Nha học đường

3. Cách phân phối

Tủ xô, bình pha thuốc: dùng ca nhựa phân phối thuốc vào chai nhựa $\frac{1}{2}$ lít để phân thuốc về cho các lớp.

Tại lớp giáo viên chia thuốc đều cho ly của mỗi học sinh từ 7 – 10ml, xếp lên khay.

* **Lưu ý :** Lượng thuốc dư nên để bỏ để tránh học sinh uống nhầm.

4. Cách súc miệng

Học sinh ngậm thuốc, súc miệng và đưa thuốc qua lại hai bên phải – trái, để thuốc ngâm đều vào các mặt răng.

Thời gian súc miệng là 2 phút

Khi súc miệng phải trật tự không đùa nghịch.

* **Lưu ý :** - Tuyệt đối không được nuốt

- Không được ăn, uống hay súc miệng lại sau khi súc miệng 30 phút.

5. Cách bảo quản:

Thuốc fluor súc miệng phải do Y – BS hay cán bộ phụ trách NHĐ bảo quản, tránh nhầm lẫn với những thuốc khác.

Tất cả gói fluor phải được cho vào hộp có nắp đậy, bên ngoài có nhãn ghi rõ :

o Tên thuốc : Fluor súc miệng

o Hàm lượng : Gói 2 gam

o Cách pha : pha gói 2 gam trong 1 lit nước sạch

6. Ngô độc fluor

- Triệu chứng :

- + Nghe có vị mặn mùi xà bông.
- + Tiết ra nhiều nước bọt.
- + Buồn nôn và đau thắt vùng bụng.
- + Nôn mửa
- + Tiêu chảy
- + Toát mồ hôi và khát nước.

- Cấp cứu :

- + Cho uống nhiều sữa
- + Lấy ngón tay ẩn vào đáy lưỡi làm cho nôn càng nhiều càng tốt.
- + Cho ói đến khi nước trong
- + Gởi đi bệnh viện cấp cứu ngay.

* Lưu ý :

Fluor có sẵn trong ly (10ml) nếu nuốt chỉ có cảm giác buồn nôn, nhưng không nguy hiểm.

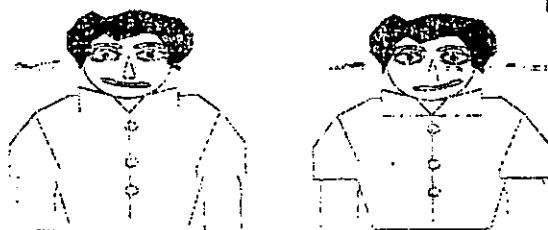
- Fluor có sẵn trong chai (0,5 lít) nếu uống hết $\rightarrow$ nguy hiểm.

SỨC MIỆNG FLUOR

- NHỊP TRÓNG ĐÔI 1: CHUẨN BỊ
ĐUA CAO LY LÊN ĐẾ KIỂM TRA

- NHỊP TRÓNG ĐÔI 2: SỨC MIỆNG
NGÂM FLUOR VÀ ĐUA THUỐC QUÀ LẠI TRONG 2 PHÚT

- NHỊP TRÓNG DÀI: KẾT THÚC
HS TRÌNH TỰ NHỎ VÀO XÔ, RỬA LY, VÀ ĐI VÀO LỚP

TỈNH : .....
HUYỆN : .....
TRƯỜNG : .....
LỚP : .....

MÅU 2 - CDT
BV RHM TW

PHIẾU ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH SÚC MIỆNG FLUOR

CÁCH PHA THUỐC :

- Đúng 2 điểm
  - Sai (Chỗ nào .....) 0 điểm

2. CÁCH PHÂN PHỐI:

- Đúng (7 – 10 ml) 2 điểm
  - Sai (Chỗ nào .....) 0 điểm

3. CÁCH SÚC MIỆNG :

Súc ký trong 2 phút	2 điểm
Ngâm thuốc dù 2 phút nhưng không súc	1 điểm
Không dù thời gian	0 điểm

QUẢN LÝ HỌC SINH TRONG KHÍ SỨC MẠNG

- Trật tự, dễ kiểm soát
  - Mất trật tự, không kiểm soát được

S. QUẢN LÝ HỌC SINH SAU KHI SÚC MIỆNG 30 PHÚT

- Thời gian hợp lý, kiểm soát được 2 điểm
  - Không kiểm soát được 0 điểm

Nhận xét: